

**SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN
RAPORTTEJA 10 | 2017**

Kuntien valvomat ympäristöluvanvaraiset ja rekisteröidyt toiminnat

**Mikko Attila, Kaarina Kaminen, Johanna Mikkola-Pusa,
Emmi Nguyen ja Pirke Suoheimo**

SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN
RAPORTTEJA 10 | 2017

Kuntien valvomat ympäristöluvanvaraiset ja rekisteröidyt toiminnat

**Mikko Attila, Kaarina Kaminen, Johanna Mikkola-Pusa,
Emmi Nguyen ja Pirke Suoheimo**

S Y K E

SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUKSEN RAPORTTEJA 10 | 2017

Suomen ympäristökeskus (SYKE)
Kulutuksen ja tuotannon keskus

Julkaisun otsikko: Kuntien valvomat ympäristöluvanvaraiset ja rekisteröidyt toiminnot

Kirjoittajat: Mikko Attila, Kaarina Kaminen, Johanna Mikkola-Pusa, Emmi Nguyen ja
Pirke Suoheimo

Vastaava erikoistoimittaja: Riina Antikainen

Rahoittaja/toimeksiantaja: Ympäristöministeriö

Taitto: Ritva Koskinen

Julkaisu on saatavana vain internetistä: www.syke.fi/julkaisut | helda.helsinki.fi/syke sekä
ostettavissa painettuna SYKE:n verkkokaupasta: syke.juvenesprint.fi

ISBN 978-952-11-4674-9 (PDF)
ISSN 1796-1726 (verkkojulk.)

Julkaisija ja kustantaja:
Suomen ympäristökeskus (SYKE)
PL 140, 00251 Helsinki,
puh. 0295 251 000,
syke.fi

Julkaisuvuosi: 2017

TIIVISTELMÄ

Kuntien valvomat ympäristöluvanvaraiset ja rekisteröidyt toiminnot

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnot tarvitsevat ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014, aiemmin 86/2000) nojalla ympäristöluvan. Pienet energiantuotantolaitokset, asfalttiasemat, polttonesteiden jakeluaset tai orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta voidaan tietyin edellytyksin rekisteröidä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään, jolloin ympäristölupaa ei tarvita. Ympäristönsuojelulain mukainen rekisteröintimenettely otettiin käyttöön 1.6.2010.

Ympäristölainsäädännön kehittämistyön yhteydessä on noussut toistuvasti esiin tarve tietää tarkemmin kuntien toimivaltaan kuuluvista luvanvaraisista toiminnoista. Tämän selvityksen tavoitteena oli kerätä yksityiskohtaiset tiedot kaikista kuntien valvomista ympäristöluvanvaraisista sekä rekisteröidyistä toiminnoista.

Selvityksessä pyydettiin kaikkia Manner-Suomen 297 kunnan ympäristönsuojeluviranomaisia lähettämään tietoja voimassa olevista ympäristöluvista ja rekisteröidyistä toiminnoista sekä lupapäätökset ja niihin liittyvät valitustuomioistuinten päätökset.

Kaikkiaan 274 kuntaa (92 % kaikista kunnista) toimitti tiedot luvanvaraisista toiminnoista. Näistä kunnista 177 (65 %) toimitti myös kaikki lupapäätökset. Lupapäätöksiä jäi puuttumaan joko osittain tai kokonaan 97 kunnasta (35 %).

Tulosten perusteella kunnissa oli yhteensä 12 035 ympäristönsuojelulain perusteella luvanvaraista kohdetta (toimintaa tai toimintakokonaisuutta), joista 10 259:lle oli myönnetty YSL:n (86/2000 tai 527/2014) mukainen lupa. Voimassa olevia lupapäätöksiä saatiin yhteensä 9 079 kappaletta. Luvanvaraisista toiminnoista yleisimpiä olivat eläinsuojat, joita oli yhteensä 4 994 kappaletta. Luku tosin saattaa sisältää jopa 1 900 sellaista eläinsuojaa, jotka eivät enää ole luvanvaraisia tai jotka eivät enää ole toiminnassa. Toiseksi eniten oli jätteen ammattimaisia tai laitosmaisia käsittelytoimintoja (1 614 kappaletta) ja kolmanneksi eniten nestemäisten polttoaineiden jakeluasemia tai polttoaineiden varastointitoimintoja (1 471 kappaletta).

Yksittäisiä luvanvaraisia toimintoja edellä mainituissa lupakohteissa oli yhteensä 13 894 kappaletta. Myös tällä tavalla laskettuna eniten oli eläinsuojia (5 018 kappaletta, mutta lukuun saattaa sisältyä jopa 1 900 luvanvaraisuuden ulkopuolelle jäänyttä eläinsuojaa) ja jätteen ammattimaisia tai laitosmaisia käsittelytoimintoja (1 984 kappaletta). Kolmanneksi eniten oli murskaamoja (1 655 kappaletta).

Ilman ympäristönsuojelulain mukaista lupaa toimi edelleen yhteensä 1 774 toimintaa, mutta niistä 823 toimi kuitenkin ympäristölupamenettelylain (735/1991) mukaisen luvan perusteella, 668 ympäristönsuojelulain voimaanpanolain (113/2000) mukaisen lupatarveharkinnan perusteella (ns. YVPL-harkinta) ja 129 jonkin näitä säädöksiä edeltävän luvan tai muun oikeutuksen perusteella. Kaikkiaan 154 tapauksessa olemassa olevalle toiminnalle ei toistaiseksi joko ollut myönnetty mitään lupaa tai ympäristönsuojeluviranomaisella ei ollut luvasta tarkempaa tietoa.

Rekisteröintimenettelyä oli sovellettu yhteensä 196 kunnassa, joissa kaikkiaan 1 268 toimintaa oli rekisteröity. Ylivoimaisesti eniten menettelyä oli sovellettu jakeluasemiin, joita oli rekisteröity 831 kappaletta.

Asiasanat: Ympäristöluvut, ympäristönsuojelulaki, kunnat, lainsäädäntö, tilastot

SAMMANDRAG

Verksamheter som omfattas av miljötillståndsplikt och registrerade verksamheter under kommunal tillsyn

På basis av svaren (N = 274, 92 %) i enkäten till alla kommuner i Fastlandsfinland fanns det hösten 2016 i kommunerna sammanlagt 12 035 pågående verksamheter eller verksamhetsenheter som enligt miljöskyddslagen omfattas av tillståndsplikt. Av dessa hade 10 259 beviljats tillstånd enligt miljöskyddslagen (86/2000 eller 527/2014). Det finns fortfarande sammanlagt 1 622 pågående verksamheter som beviljats tillstånd eller annat godkännande enligt tidigare lagstiftning. I totalt 154 fall har verksamheterna tills vidare ännu inte beviljats något tillstånd eller miljöskyddsmyndigheten saknade närmare information om tillståndet.

En överväldigande majoritet, totalt 4 994 stycken, av de tillståndspliktiga verksamheterna gällde djurstall. I ljuset av tidigare bedömningar och ändringar i lagstiftningen förekommer det dock en betydande osäkerhet i samband med antalet. Den näst största gruppen verksamheter gällde yrkesmässig eller anläggningsrelaterad hanteringsverksamhet (1 614 stycken) och den tredje största distributionsstationer för bränsle eller verksamhet som gäller bränsleförvaring (1 471 stycken).

Det registreringsförfarande som avses i miljöskyddslagen hade tillämpats i sammanlagt 196 kommuner (66 % av alla kommuner i Fastlandsfinland), i vilka totalt 1 268 verksamheter hade registrerats i miljövärdens datasystem. Mest hade förfarandet tillämpats på distributionsstationer, varav 831 stycken hade registrerats.

Nyckelord: Miljötillstånd, miljöskyddslag, kommuner, lagstiftning, statistik

ABSTRACT

Activities subject to environmental permit and registered activities supervised by municipalities

On the basis of the responses to a survey sent to all municipalities in mainland Finland (N = 274, 92%) in autumn 2016, there were a total of 12,035 activities or activity entities that were subject to a permit as provided in the Environmental Protection Act. Of these, 10,259 had been granted a permit pursuant to the Environmental Protection Act (86/2000 or 527/2014). Another 1,622 still operated under previous legislation. In a total of 154 cases, no permit had been issued, as of yet, or the environmental protection authority did not have information on a permit.

By far the largest majority of the activities subject to a permit comprised animal shelters of which there were 4,994. However, in the light of previous estimates and amendments to legislation there is a significant degree of uncertainty with regard to the accuracy of this number. The second largest set of activities included professional or plant-based waste treatment (1,614) and the third liquid fuel distribution stations or fuel storage activities (1,471).

A registering procedure pursuant to the Environmental Protection Act had been applied in 196 municipalities (66% of all municipalities in mainland Finland), where a total of 1,268 activities had been registered to the environmental protection system. The procedure had been applied the most for fuel distribution stations of which there were 831.

Keywords: Environmental permits, Environmental Protection Act, municipalities, legislation, statistics

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	3
SAMMANDRAG	4
ABSTRACT	5
1 Taustaa	7
2 Selvityksen tavoitteet	8
3 Toteutus	9
4 Tulokset	10
4.1 Luvanvaraisten toimintojen määrät	10
4.1.1 Toiminnot lupakohteittain	10
4.1.2 Toiminnot eriteltyinä	11
4.2 Rekisteröityjen toimintojen määrät	16
4.3 Päätösten määrät	16
4.4 Epävarmuuksista	16
4.5 Muita huomioita	17
Liite 1. Kuntien valvomien luvanvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen määrät	19
Liite 2. Kyselyn saatekirje kuntiin	22

1 Taustaa

Ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavat toiminnat tarvitsevat ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014, aiemmin 86/2000) nojalla ympäristöluvan. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa- ja valvontatoimivaltaan kuuluu laaja joukko erilaisia toimintoja kuten eläinsuojia, polttoaineen jakeluasemia, betoniasemia, kivenlouhimoita ja -murskaamoita, jätteiden käsittelyä, ampumaratoja, moottoriurheiluratoja sekä erilaisia teollisuuslaitoksia. Ympäristövaikutuksiltaan merkittävimmät toiminnot ovat valtion ja vähäisemmät kunnan luvittamia ja valvomia. Kunnan toimivaltaan kuuluvat toiminnot on lueteltu valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta (YSA, 713/2014) 2 §:ssä. Aiemmassa ympäristönsuojeluasetuksessa (YSA, 169/2000) asia oli kirjattu 7 §:ään.

Ympäristönsuojelulain mukainen rekisteröintimenettely otettiin käyttöön 1.6.2010. Menettelyssä tietyt toiminnot eivät tarvitse ympäristölupaa vaan riittää, että ne rekisteröidään ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Rekisteröitävissä toiminnoissa on noudatettava toimialakohtaisten valtioneuvoston asetusten vaatimuksia. Rekisteröitäviä toimintoja ovat nykyisin pienet energiantuotantolaitokset, asfalttiasemat, nestemäisten polttoaineiden jakeluasemat, tietyt orgaanisia liuottimia käyttävät toiminnot sekä kemialliset pesulat.

Aikaisemmin toimintoja koski useita ympäristön eri elementtejä kattavat lupa-, ilmoitus- ja suunnitelmanlaatomisvelvollisuudet. Näistä merkittävimmät olivat seuraavat:

- laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920, jäljempänä naapuruussuhdelaki)
- vesilaki (264/1961)
- terveydenhoitolaki (469/1965) ja terveydensuojelulaki (763/1994)
- jätehuoltolaki (673/1978) ja jätelaki (1072/1993)
- ilmansuojelulaki (67/1982) sekä
- meluntorjuntalaki (382/1987).

Ympäristölupamenettelylailla (735/1991) yhdistettiin neljän keskeisen lain (naapuruussuhdelaki, terveydenhoitolaki, jätehuoltolaki ja ilmansuojelulaki) edellyttämä lupakäsittely. Vasta 1.3.2000 voimaan tulleella ympäristönsuojelulla yhdistettiin ympäristönsuojeluun liittyvä lainsäädäntö kattavasti yhdeksi laiksi, jonka nojalla annettiin yksi yhtenäislupa laissa tarkoitetuille toiminnoille.

Ympäristölainsäädännön kehittämistyön yhteydessä on noussut toistuvasti esiin tarve tietää nykyistä tarkemmin kuntien toimivaltaan kuuluvien luvanvaraisten toimintojen lukumäärä ja toimialakohtainen jakautuma. Myös tiedot rekisteröidyistä toiminnoista ovat olleet osin puutteellisia, vaikka ne kirjataankin ympäristönsuojelun tietojärjestelmän valvontaosioon (Vahti). Ympäristöministeriö teetti vuonna 2013 selvityksen¹ kuntien toimivaltaan kuuluvien toimintojen toimialakohtaisista määristä. Raportin perusteella kuntien toimivaltaan kuului tuolloin 13 120 luvanvaraista ja 640 jo rekisteröityä toimintaa.

¹ Salminen, A. 2014. Kuntien ympäristöluvanvaraiset ja rekisteröitävät toiminnot. [Suomen ympäristökeskuksen raportteja 14/2014](#).

2 Selvityksen tavoitteet

Tämän selvityksen tavoitteena oli kerätä – ensimmäistä kertaa – yksityiskohtaiset tiedot kaikista Manner-Suomen kuntien ympäristöluvanvaraisista ja rekisteröidyistä toiminnoista. Luvanvaraisista toiminnoista haluttiin myös selvittää, miten moni toimii edelleen jonkin ympäristönsuojelulakia edeltävän säädöksen nojalla.

Tavoitteena oli kerätä myös kuntien lupapäätökset sähköisessä muodossa, jotta ne voidaan liittää tekeillä olevaan uuteen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään yhdessä luvista kerättyjen tietojen kanssa. Tämä palvelee osaltaan YSL 223 §:n velvoitetta, jonka mukaan kunnan lupa- ja valvontatehtäviin liittyvät päätökset sekä niiden johdosta tehdyt muutoksenhakutuomioistuinten päätökset on talletettava ympäristönsuojelun tietojärjestelmään samoin kuin tiedot rekisteröitävistä toiminnoista.

3 Toteutus

Selvitys käynnistettiin pyytämällä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisia lähettämään tiedot voimassa olevista ympäristöluvista ja rekisteröidyistä toiminnoista sekä lupapäätökset ja mahdolliset valitustuomioistuinten päätökset. Kaikkiin Manner-Suomen kuntien (297) kirjaamoihin lähetettiin 12.9.2016 sähköpostitse pyyntö tietojen toimittamiseksi 30.9.2016 mennessä (liite 2). Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle osoitetun kirjeen yhteyteen liitettiin erilliset Excel-taulukkopohjat tietojen ilmoittamiseksi sekä toiminnassa olevista luvanvaraisista että rekisteröidyistä toiminnoista. Samassa yhteydessä kuntia pyydettiin myös toimittamaan voimassa olevat lupapäätökset sekä niihin mahdollisesti liittyvät valitustuomioistuinten päätökset.

Ensimmäinen muistutus lähetettiin 10.10.2016 yhteensä 139 sellaiseen kuntaan, jotka eivät vielä olleet reagoineet aiempaan pyyntöön. Toinen muistutus lähetettiin 3.11.2016 yhteensä 64 kuntaan. Viimeisessä vaiheessa marras-joulukuun vaihteessa soitettiin suoraan 46 kunnan ympäristönluvista vastaaville viranhaltijoille kyselyn mahdollisimman hyvän kattavuuden varmistamiseksi. Niille viranhaltijoille, joita ei tavoitettu puhelimitse, lähetettiin pääsääntöisesti vielä henkilökohtainen sähköposti.

Luvanvaraisista toiminnoista pyydettiin toimittamaan seuraavat tiedot:

- lupapäätöksen haltijan nimi
- luvan tai asian nimi
- luvanvaraisuuden perusteet
- luvan antamispäivämäärä
- diaarinumero
- luvan myöntänyt viranomainen sekä
- lupaan mahdollisesti liittyvien hallinto-oikeuksien päätösten antopäivämäärä ja diaarinumero.

Rekisteröidyistä toiminnoista pyydettiin ilmoittamaan toiminnanharjoittajan nimi, toiminnan tyyppi, rekisteröintipäivä sekä rekisteröintiviranomainen.

Monista kunnista pyydettiin tarkennuksia luvanvaraisuustietoihin, osasta useamman kerran. Osa kunnista toimitti tiedot luvanvaraisista toiminnoistaan ainoastaan omina valvontakohdelistauksinaan ja osasta puuttui tietoja, kuten luvanvaraisuuden peruste. Tietoja tarkennettiin ja täydennettiin Suomen ympäristökeskuksessa (SYKE).

Pyydetty tiedot ja lupapäätökset toimitettiin SYKEen joko sähköpostitse tai muistitikulla. Tiedot tallennettiin varmuuskopioitavalle verkkolevyille, jolta lupapäätökset voidaan myöhemmin liittää osaksi uutta ympäristönsuojelun tietojärjestelmää.

Selvitys tehtiin syksyllä 2016 SYKE:n kulutuksen ja tuotannon keskuksessa tekijöinä suunnittelija Mikko Attila, suunnittelija Kaarina Kaminen, suunnittelija Johanna Mikkola-Pusa, korkeakouluharjoittelija Emmi Nguyen sekä ylitarkastaja Pirke Suoheimo. Selvityksen rahoitti ympäristöministeriö.

4 Tulokset

Tiedot kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupa- ja valvontatoimivaltaan kuuluvista luvanvaraisista ja rekisteröidyistä toiminnoista saatiin 13.1.2017 mennessä varsin kattavasti eli yhteensä 274 kunnasta (92 % kaikista Manner-Suomen kunnista), joista 177 (65 %) toimitti myös kaikki lupapäätökset. Lupapäätöksiä jäi puuttumaan joko osittain tai kokonaan 97 kunnasta (35 %). Kuntakohtaiset tiedot luvanvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen määristä on esitetty liitteessä 1.

Kaikkiaan 23 kunnasta (8 %) ei yrityksistä huolimatta saatu mitään tietoja. Kunnat, joista tiedot jäivät saamatta, olivat asukasluvultaan pienehköjä (1 400–10 900).

Tieto selvityksestä oli tavoittanut ympäristöluvista vastaavat viranhaltijat hyvin. Kaikki ne kuntien vastuuhenkilöt, joille loppuvaiheessa soitettiin, olivat tietoisia kyselystä. Syynä vastausten viipymiseen oli ajanpuute tai tietojen keräämisen hankaluus muun muassa kuntaliitosten takia. Nämä olivat todennäköisiä syitä vastaamattomuuteen myös niissä kunnissa, joista tietoja ei saatu lainkaan.

4.1 Luvanvaraisten toimintojen määrät

4.1.1 Toiminnat lupakohteittain

Suomen ympäristökeskukseen toimitettujen tietojen perusteella kunnissa oli yhteensä 12 035 toiminnassa olevaa luvanvaraista toimintaa tai toimintakokonaisuutta (taulukko 1). Näissä oli kaikkiaan 13 894 luvanvaraisuuden perusteella erillistä toimintaa (taulukko 2). Lukuun liittyy eläinsuojien määrän osalta epävarmuutta, ks. tarkemmin luku 4.4.

Toiminnassa olevien 12 035 toiminnon tai toimintakokonaisuuden lupapäätöstilanne oli seuraava (taulukko 1):

- 10 259:lle oli myönnetty ympäristönsuojelulain (86/2000 tai 527/2014) mukainen lupa
- ilman ympäristönsuojelulain mukaista lupaa toimi edelleen yhteensä 1 776 toimintaa, mutta
  - 823 toimi kuitenkin ympäristölupamenettelylain mukaisen luvan perusteella
  - 670 ympäristönsuojelulain voimaantulon (113/2000) mukaisen lupatarveharkinnan perusteella (ns. YVPL-harkinta²) ja
  - 129 jonkin näitä säädöksiä edeltävän luvan tai muun oikeutuksen perusteella
- 154 tapauksessa toiminnalle ei ollut toistaiseksi myönnetty lainkaan lupaa tai ympäristönsuojeluviranomaisella ei ollut luvasta tarkempaa tietoa.

² Laki ympäristönsuojelulainsäädännön voimaantulon (113/2000), jonka perusteella viranomaiset tekivät tarveharkinnan luvan hakemiseksi YSL:n (86/2000) nojalla. Harkinnassa arvioitiin, täyttävätkö olemassa olevien toimintojen aiemmat määräykset ”kokonaisuutena arvioiden olennaisilta osin ympäristönsuojelulain vaatimukset”. Jos vaatimusten katsottiin täyttyvän, toiminnalle ei tarvinnut hakea ympäristönsuojelulain mukaista lupaa eli toiminta saattoi jatkua aiemman päätöksen perusteella.

Osalle toiminnoista, joilla oli ympäristölupamenettelylain mukainen lupa, oli tehty ympäristönsuojelulainsäädännön voimaanpanolain mukainen lupatarveharkinta. Nämä toiminnot on laskettu edellä YVPL-harkintatapausten määrään. Ympäristölupamenettelylakia edeltävän (ennen 1.9.1992) lainsäädännön nojalla toimivien 129 toiminnan lupapäätökset oli käytännössä annettu naapuruuksuhdelain, terveydenhoitolain, jätehuoltolain tai ilmansuojelulain tai näiden yhdistelmän nojalla.

Taulukossa 1 on eritelty kaikki ympäristönsuojelulain nojalla luvanvaraiset toiminnot laitosluettelon mukaisesti. Jos samalla sijaintipaikalla on useita luvanvaraisia toimintoja, nämä on käytettävissä olleiden tietojen perusteella kirjattu taulukkoon pääasiallisen toiminnan mukaisesti.

Ylivoimaisesti eniten kyselyyn vastanneissa kunnissa oli eläinsuojia, joita oli yhteensä 4 994 kappaletta (ks. myös luku 4.4 Epävarmuuksista). Toiseksi eniten oli jätteen ammattimaisia tai laitospäisiä käsittelytoimintoja (1 614 kappaletta) ja kolmanneksi eniten nestemäisten polttoaineiden jakeluasemia tai polttoaineiden varastointitoimintoja (1 471 kappaletta). Muita runsaslukuisia toimintoja olivat kivenlouhinnan ja kivenmurskauksen yhdistelmä (1 130 kappaletta), pelkkä kivenmurskaamo (492 kappaletta), ulkona sijaitseva ampumarata (410 kappaletta), energiantuotantolaitos (281 kappaletta) sekä betoniasema tai betonituotetehdas (278 kappaletta). Näiden kahdeksan toiminnan osuus kuntien luvanvaraisista toiminnoista oli 87 %.

Myös laitosluettelossa mainittua vähäisempi toiminta voi olla luvanvaraista, jos se sijaitsee tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjaviesialueella tai toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa (YSL (86/2000) 28 §/ YSA (169/2000) 1 § 2 mom.). Tällaisia kohteita oli kunnissa yhteensä 91 kappaletta.

Toimintoja, joiden luvan hakemisen perusteena oli vesistön pilaantumisen vaara, mutta jotka eivät olleet vesilain mukaan luvanvaraisia (uusi YSL 27 § 2 mom. 1 kohta/vanha YSL 28 § 2 mom. 1 kohta), oli yhteensä kolme. Jätevesien johtamisen perusteella (uusi YSL 27 § 2 mom. 2 kohta/vanha YSL 28 § 2 mom. 2 kohta) lupa oli annettu 12 tapauksessa. Vain yhdessä päätöksessä pääasiallinen luvan hakemisen peruste oli tiettyjen haitallisten aineiden päästö vesiin tai viemäriin (vanha YSL 29 §).

Merkittävin luvan hakemisen peruste laitosluettelon ulkopuoliselle toiminnalle oli kohtuuton rasitus naapurustolle (uusi YSL 27 § 2 mom. 3 kohta/vanha YSL 28 § 2 mom. 3 kohta). Tällä perusteella lupa oli myönnetty 128 eri toiminnalle. Luvanvaraisuuden peruste jäi epäselväksi 18 tapauksessa.

4.1.2 Toiminnot eriteltyinä

Taulukkoon 2 on eritelty taulukon 1 toiminnot yksittäisiksi luvanvaraisiksi toimintoiksi. Jos samassa päätöksessä on annettu lupa esimerkiksi kivenlouhimon, kivenmurskaamon ja asfalttiaseman yhdistelmälle, se on eroteltu kolmeksi eri luvanvaraiseksi toiminnaksi, jotta saatiin selville toimintojen todelliset määrät. Näin eriteltyinä toimintoja on yhteensä 13 894 kappaletta (ks. myös luku 4.4).

Merkittävimmät erot toimintojen määrissä ovat kivenlouhimoissa ja -louhinnassa, kivenmurskaamoissa, asfalttiasemissa sekä jätteiden käsittelyssä. Nämä toiminnot ovat useimmiten "toissijaisia" luvanhakuperusteita, kun toimintojen määrät luokitellaan pääasiallisen toiminnan perusteella tai kun pääasiallista toimintaa ei pystytä määrittämään.

Taulukko 1. Kuntien valvomien samalla lupapäätöksellä toimivien toimintojen tai toimintakokonaisuuksien määrät¹ pääasiallisen toiminnan perusteella sekä säädökset, joiden perusteella ne toimivat. Suluissa on uuden YSL:n liitteen 1 taulukon 2 laitosluettelon/vanhan YSA 1 §:n laitosluettelon mukainen kohta.

Toiminta	Uusi YSL (527/2014)	Vanha YSL (86/2000)	YLML ²	YVPL ³	Muu ⁴	Ei lupaa tai tietoa ⁵	Yhteensä
Metsäteollisuus							
(1d/1g) puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos	-	3	2	-	-	-	5
(1e/1e) laminoitujen puutuotteiden valmistus*	-	2	-	-	-	-	2
Metalliteollisuus							
(2d, 2e/2d) valimo*	-	1	2	-	-	-	3
(2h/2h) pintakäsittelylaitos	9	101	19	3	-	-	133
(2i/2g) telakka*	-	5	1	-	-	-	6
Energian tuotanto							
(3a/3b) energiantuotantolaitos	9	246	21	1	2	2	281
Kemianteollisuus							
(4a/4h) pesuaineiden tai muiden pinta-aktiivisten aineiden valmistus	-	2	-	-	-	-	2
(4b/4d) maalitehdas*	1	-	-	-	-	-	1
(-/4b) entsyymien valmistus*	-	1	-	-	-	-	1
Kemikaalien tai polttoaineiden valmistus, varastointi ja käsittely							
(5b, 5c/5b) grillihiilen tai polttoaineen valmistus	-	5	-	-	-	-	5
(5d, 5e/5a) jakeluasema tai polttoaineen tai kemikaalien varastointi	9	1 009	150	265	5	33	1 471
(5f/5c) kivihiilivarasto	-	1	-	-	-	-	1
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta							
(6a1–6c/6b, 6c) orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	8	98	9	-	-	1	115
(-/6a) orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta (>150 kg/h, >200 t/a)*	-	1	-	-	-	-	1
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän aineiden otto							
(7c/7c) pelkkä kivenlouhimo tai kivenlouhinta	26	124	6	-	-	3	159
(7c ja 7e) kivenlouhinta ja murskaamo	216	906	8	-	-	-	1 130
(7e/7e) pelkkä murskaamo	85	366	41	-	-	-	492
(-/7f) asfalttiasema	-	26	7	-	-	-	33
Mineraalituotteiden valmistus							
(8a, 8b/8a) (bentoniitin ja fluorisälvän jauhatus)*	-	1	-	-	-	-	1
(8f1/8g, 8h) keramiikka- tai posliinitehdas	1	3	-	-	-	-	4
(8f2/8f) kevytsoratehdas	-	-	-	-	-	-	-
(8g/8b) betoniasema tai betonituotetehdas	42	215	9	4	3	5	278
(8h/8f) kevytbetonitehdas	-	1	-	-	-	-	1
Nahan tai tekstiilien tuotanto tai käsittely							
(9b/9a) turkismuokkaamo*	-	-	2	-	-	-	2
(9d/9c) tekstiilien vesipesula tai kemiallinen pesula	7	51	1	5	-	1	65
Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus							
(10a/10a) teurastamo	-	18	3	2	-	1	24
(10b1/10b) lihan käsittely tai jalostus	3	19	1	2	-	-	25
(10b2/10c) kalan käsittely tai jalostus	5	39	5	3	-	2	54
(10c1/10f) perunan tai juuresten käsittely tai jalostus	1	39	2	-	-	-	42
(10c2, 10c3/10k, 10n) vihannesten, öljykasvien, melassin tai mallasohran tai muiden kasviperäisten raaka-aineiden käsittely tai jalostus	-	4	-	-	-	-	4

Toiminta	Uusi YSL (527/2014)	Vanha YSL (86/2000)	YLML ²	YVPL ³	Muu ⁴	Ei lupaa tai tietoa ⁵	Yhteensä
(10c4, 10c5/10m) panimo tai siiderin tai viinin valmistus	-	4	-	-	-	-	4
(10c6/10l) virvoitus- tai alkoholijuomien valmistus	-	3	-	-	-	-	3
(10d1/10h) margariinin, muiden rasvojen tai öljyjen valmistus*	-	1	-	-	-	-	1
(10d2/10p, 10q) rehun tai rehuvalkuaisen valmistus tai sekoittaminen	1	9	2	-	-	1	13
(10d3, 10e/10d) jäätelötehdas tai juustomeijeri, maidon keräily, käsittely tai jalostus	-	7	-	1	-	-	8
(10d4/10i) einestehdas	1	5	-	-	-	-	6
(10f/10j) makeistehdas	-	2	-	1	-	-	3
(10g/10l) mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo	-	-	-	-	-	-	-
(-/10s) kahvipaahtimo	-	2	-	-	-	-	2
Eläinsuojat							
(11a, 11c, 11d/11a) eläinsuoja	320	3 210	318	279	6	64	4 197
(11b/11b) turkistarha	87	576	34	6	92	2	797
Liikenne							
(12a/12a) satama*	-	-	1	-	-	-	1
(12b/12b) lentopaikka	4	21	6	5	1	-	37
(12c/12c) varikko	4	25	3	2	-	-	34
(12d/12d) moottoriurheilurata	32	159	17	7	4	3	222
Jätteiden ja jätevesien käsittely							
(13a/13c) jätteen polttaminen*	-	1	2	1	-	-	4
(13b/-) ruhojen tai eläinperäisen jätteen käsittely	-	-	-	-	-	-	-
(13d/13a) yhdyskuntajätevedenpuhdistamo*	-	3	1	-	-	-	4
(13f/13d, 13f) muu jätteiden käsittely, ml. maankaatopaikat	277	1 204	101	14	1	9	1 606
Muu toiminta							
(14a/14a) ampumarata	45	237	26	61	15	26	410
(14b/14b) suihkupuhaluspaikka	1	22	6	3	-	-	32
(14c/14c) eläintarha tai huvipuisto	1	9	1	-	-	-	11
(14d/14d) krematorio tai lemmikkieläinten polttolaitos	9	35	-	2	-	-	46
Muu luvanvaraisuusperuste							
(YSL 28/YSA 1.2 §) pohjavesialueella sijaitseva, laitosluettelossa mainittua vähäisempi toiminta	12	74	3	2	-	-	91
(YSL 27.2:1/28.2:1 §) vesistön pilaantumisvaara*	-	3	-	-	-	-	3
(YSL 27.2:2/28.2:2 §) jätevesien johtaminen	-	12	-	-	-	-	12
(YSL 27.2:3/28.2:3 §) naapurussuhdehaitta	22	106	-	-	-	-	128
(-/YSL 29 §) haitallisen aineen päästö vesiin tai viemäriin*	-	1	-	-	-	-	1
Määrittelemätön peruste	-	3	13	1	-	1	18
Yhteensä	1 238	9 021	823	670	129	154	12 035

* Toiminta ei lähtökohtaisesti kuulu tai ole kuulunut kunnan toimivaltaan (YSA 169/2000 7 §, YSA 713/2014 2 §)

¹ Samalla päätöksellä luvan saaneet toiminnot (esimerkiksi kivenlouhimon, kivenmurskaamon ja asfalttiaseman yhdistelmä)

² Ympäristölupamenettelylain (735/1991) mukainen lupa.

³ Toiminnalle on tehty ympäristönsuojelulain voimaantulon (113/2000) mukainen lupatarveharkinta, jonka perusteella toiminnalle ei ole haettu YSL:n mukaista lupaa.

⁴ Ympäristölupamenettelylakia edeltävän lainsäädännön mukainen lupa tai muu oikeutus (naapurussuhdelaki (26/1920), terveydenhoitolaki (469/1965), jätehuoltolaki (673/1978), ilmansuojelulaki (67/1982)).

⁵ Toiminnalle ei ole toistaiseksi myönnetty lainkaan lupaa tai siitä ei löytynyt kunnasta tarkempaa tietoa

Taulukko 2. Lupakohteiden luvanvaraisuusperusteet eroteltuina yksittäisiksi toiminnoiksi¹. Sulkeissa on vertailutietona taulukon I mukainen määrä.

Toiminta	Yhteensä ²
Metsäteollisuus	
(1d/1g) puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos	5 (5)
(1e/1e) laminoitujen puutuotteiden valmistus*	2 (2)
Metalliteollisuus	
(2d, 2e/2d) valimo*	3 (3)
(2h/2h) pintakäsittelylaitos	139 (133)
(2i/2g) telakka*	6 (6)
Energian tuotanto	
(3a/3b) energiantuotantolaitos	298 (281)
Kemianteollisuus	
(4a/4h) pesuaineiden tai muiden pinta-aktiivisten aineiden valmistus (*ei enää kunnilla)	3 (2)
(4b/4d) maalitehdas*	2 (1)
(-/4b) entsyymien valmistus*	1 (1)
(-/4e) muovilaminaattien valmistus*	1 (0)
Kemikaalien tai polttoaineiden valmistus, varastointi ja käsittely	
(5b, 5c/5b) grillihiilen tai polttoaineen valmistus	5 (5)
(5d, 5e/5a) jakeluasema tai polttoaineen tai kemikaalien varastointi	1 513 (1 471)
(5f/5c) kivihiilivarasto	1 (1)
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	
(6a1–6c/6b, 6c) orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	151 (115)
(-/6a) orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta (>150 kg/h, >200 t/a)*	1 (1)
Malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän aineiden otto	
(7c/7c) kivenlouhimo tai kivenlouhinta	1 299 (159)
(-/7d) turvetuotanto*	1 (0)
(7e/7e) murskaamo	1 655 (492)
(-/7f) asfalttiasema	244 (33)
Mineraalituotteiden valmistus	
(8a, 8b/8a) (bentoniitin ja fluorisälvän jauhatus)*	2 (1)
(8f1/8h) keramiikka- tai posliinitehdas	4 (4)
(8f2/8f) kevytsoratehdas	0 (0)
(8g/8b) betoniasema tai betonituotetehdas	288 (278)
(8h/8f) kevytbetonitehdas	2 (1)
Nahan tai tekstiilien tuotanto tai käsittely	
(9b/9a) turkismuokkaamo*	3 (2)
(9d/9c) tekstiilien vesipesula tai kemiallinen pesula	65 (65)
Elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	
(10a/10a) teurastamo	25 (24)
(10b1/10b) lihan käsittely tai jalostus	29 (25)
(10b2/10c) kalan käsittely tai jalostus	55 (54)
(10c1/10f) perunan tai juuresten käsittely tai jalostus	43 (42)
(10c2, 10c3/10k, 10n) vihannesten, öljykasvien, melassin tai mallasohran tai muiden kasvipöytäisten raaka-aineiden käsittely tai jalostus	5 (4)
(10c4, 10c5/10m) panimo tai siiderin tai viinin valmistus	4 (4)
(10c6/10l) virvoitus- tai alkoholijuomien valmistus	3 (3)
(10d1/10h) margariinin, muiden rasvojen tai öljyjen valmistus*	2 (1)
(10d2/10p, 10q) rehun tai rehuvalkuaisen valmistus tai sekoittaminen	13 (13)

Toiminta	Yhteensä ²
(10d3, 10e/10d) jäätelötehdas tai juustomeijeri, maidon keräily, käsittely tai jalostus	9 (8)
(10d4/10i) einestehdas	11 (6)
(10f/10j) makeistehdas	3 (3)
(10g/10l) mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo	0 (0)
(-/10s) kahvipaahtimo	2 (2)
Eläinsuojat	
(11a, 11c, 11d/11a) eläinsuoja	4 219 (4 197)
(11b/11b) turkistarha	799 (797)
(11e/11c) kalankasvatus- tai kalanviljelylaitos*	1 (0)
Liikenne	
(12a/12a) satama*	1 (1)
(12b/12b) lentopaikka	37 (37)
(12c/12c) varikko	35 (34)
(12d/12d) moottoriurheilurata	229 (222)
Jätteiden ja jätevesien käsittely	
(13a/13c) jätteen polttaminen*	4 (4)
(13b/-) ruhojen tai eläinperäisen jätteen käsittely	0 (0)
(13d/13a) yhdyskuntajätevedenpuhdistamo*	15 (4)
(13f/13d, 13f) muu jätteiden käsittely, ml. maankaatopaikat	1 984 (1 606)
Muu toiminta	
(14a/14a) ampumarata	416 (410)
(14b/14b) suihkupuhaluspaikka	45 (32)
(14c/14c) eläintarha tai huvipuisto	11 (11)
(14d/14d) krematorio tai lemmikkieläinten polttolaitos	46 (46)
Muu luvanvaraisuusperuste	
(YSL 28.2:1/27.2:1 §) vesistön pilaantumisvaara	8 (3)
(YSL 28.2:2/27.2:2 §) jätevesien johtaminen	18 (12)
(YSL 29 §/-) haitallisen aineen päästö vesiin tai viemäriin	4 (1)
(YSL 28.2:3/27.2:3 §) muun kuin laitosluettelossa mainitun toiminnan naapurussuhde-haitta	106 (106)
Määrittelemätön peruste	18 (18)
Yhteensä	13 894 (12 035)

* Toiminta ei lähtökohtaisesti kuulu tai ole kuulunut kunnan toimivaltaan (YSA 169/2000 7 §, YSA 713/2014 2 §)

¹ Samassa päätöksessä luvan saanut esimerkiksi kivenlouhimon, -murskaamon ja asfalttiaseman yhdistelmä on eroteltu kolmeksi eri luvanvaraiseksi toiminnaksi.

² Suluissa on taulukon I mukainen lupakohteiden (toimintojen tai toimintakokonaisuuksien) määrä pääasiallisen toiminnan mukaan.

4.2 Rekisteröityjen toimintojen määrät

Ympäristönsuojelulain mukaista rekisteröintimenettelyä oli saatujen tietojen perusteella sovellettu yhteensä 196 kunnassa (66 % kaikista Manner-Suomen kunnista), joissa oli rekisteröity kaikkiaan 1 268 toimintaa ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Toimialoittain rekisteröinnit jakautuivat taulukossa 3 esitetyn mukaisesti. Ylivoimaisesti eniten menettelyä oli sovellettu jakeluasemiin, joita oli rekisteröity 831 kappaletta.

Taulukko 3. Rekisteröityjen toimintojen määrät

Toiminta	Määrä
Nestemäisten polttoaineiden jakeluasema	831
Energiantuotantolaitos	218
Asfalttiasema	143
Kemiallinen pesula	70
Orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta	6
Yhteensä	1 268

Tämän selvityksen yhteydessä ei kysytty rekisteröintimenettelyn piiriin kuuluvien toimintojen määriä vaan ainoastaan jo rekisteröityjä toimintoja. Suomen ympäristökeskuksen raportin 14/2014³ mukaan vuoden 2013 lopussa Manner-Suomen kunnissa oli rekisteröity 640 toimintaa ja 1 990 toimintaa kuului rekisteröintimenettelyyn, mutta toimivat toimialakohtaisten asetusten siirtymäsäännösten perusteella edelleen ympäristöluvalla tai muulla päätöksellä.

Siirtymäsäännösten mukaan asfalttiasemat ja pienet energiantuotantolaitokset on rekisteröitävä 1.1.2018 mennessä ja jakeluasemat 1.1.2020 mennessä. Sitten ympäristönsuojelulakia on muutettu siten, että myös kemialliset pesulat ja eräät orgaanisia liuottimia käyttävät toiminnot ovat terminologisesti saman rekisteröintimenettelyn piirissä.

4.3 Päätösten määrät

Luvanvaraisia toimintoja koskevia voimassa olevia lupapäätöksiä saatiin yhteensä 9 079 kappaletta. Osalla toiminnoista oli kaksi tai kolme voimassa olevaa päätöstä. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksiä tallennettiin 365 kappaletta ja korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiä 134 kappaletta.

4.4 Epävarmuuksista

Merkittävin epävarmuus liittyy eläinsuojien määrään. SYKEN loppuvuonna 2013 keräämien tietojen perusteella kuntien valvottavana oli tuolloin noin 5 600 eläinsuojaa. Ympäristönsuojelulain muutoksella (423/2015) luvanvaraisuus poistui 1.5.2015 alkaen arvioiden mukaan noin 3 300:lta kuntien toimivaltaan kuuluvalla eläinsuojalta ja turkistarhalta. Samalla valtiolta siirtyi noin 800 eläinsuojaa kunnille toimivalta-
muutosten seurauksena, minkä jälkeen kunnilla olisi ollut noin 3 100 eläinsuojaa valvottavanaan. Edellä mainittu huomioiden tässä selvityksessä kerätyssä aineistossa saattaa olla noin 1 900 eläinsuojaa liikaa. Todennäköisimpinä syinä tähän on epävar-

³ Salminen, A. 2014. Kuntien ympäristöluvanvaraiset ja rekisteröitävät toiminnot. [Suomen ympäristökeskuksen raportteja 14/2014](#).

muus luvanvaraisuudesta poistuneiden eläinsuojien todellisesta määrästä sekä se, että kunnat lähettivät tietoja myös niistä eläinsuojista, joiden luvanvaraisuus poistui keväällä 2015 tai jotka ovat jo lopettaneet toimintansa.

Kuntien lähettämät tiedot olivat joidenkin kuntien osalta puutteellisia. Selvityksessä kuntien taulukkopohjiin merkitsemät luvanvaraisuusperusteet tarkistettiin. Jos peruste oli epäselvä, asia pyrittiin varmistamaan lupapäätöksestä, minkä jälkeen tiedot korjattiin tai täydennettiin. Niissä tapauksissa, joissa kunta ei lähettänyt tietoja luvanvaraisuuden perusteista eikä lupapäätöstä, joidenkin toimintojen luvanvaraisuuden peruste jäi epäselväksi.

Joidenkin kuntien tiedoista puuttui toimintoja, jotka olivat saaneet lupapäätöksen tai muun hyväksynnän ennen vuonna 2000 voimaan tullutta ympäristönsuojelulakia. Osa lähetetyistä tiedoista koski sellaisia toimintoja, jotka eivät enää olleet toiminnassa, ja todennäköisesti aineistoon on jäänyt lakkautettuja toimintoja. Niiden toimintojen, joille oli myönnetty useampi lupapäätös, voimassa olevien päätösten määrästä ei aina saatu varmuutta lupapäätöstiedostojen puuttuessa. Toisinaan uudempiin päätöksiin ei ollut kirjattu, korvaavatko ne mahdollisesti jonkin aiemman päätöksen. Voimassa olevien päätösten määrä ei kuitenkaan vaikuta tässä selvityksessä esitettyihin luvanvaraisten toimintojen määriin.

Kunnat eivät todennäköisesti ilmoittaneet kaikkia niitä toimintoja, joihin oli sovellettu ympäristönsuojelulainsäädännön voimaansaannosta annetun lain mukaista harkintaa. Osa kunnista totesi vastauksissaan, että kyseisiä tapauksia on, mutta heillä ei ole tarkempaa tietoa niistä eikä tietojen keräämiseen ole resursseja. Toiminnoista, jotka toimivat jonkin ympäristölupamenettelylakia edeltävän säädöksen nojalla, ei myöskään välttämättä ollut tarkempaa tietoa.

Syksyllä 2014 ja alkuvuodesta 2015 myönnettyjen lupien osalta, jos kunta ei toimittanut lupapäätöksiä eikä ilmoittanut luvanvaraisuuden perustetta taulukossa, jäi toisinaan epäselväksi, oliko lupa myönnetty vanhan vai uuden ympäristönsuojelulain nojalla.

4.5 Muita huomioita

Useat vastaajat totesivat tietojen keräämisen olleen hyödyllistä tietojen ajantasaisuuden tarkistamisen ja yhdistämisen kannalta. Tietojen kokoaminen palvelee muun muassa ympäristönsuojelulain velvoitetta ympäristöluvanvaraisten toimintojen valvontasuunnitelmien laatimiseksi syyskuuhun 2017 mennessä.

Kuntien lähettämien tietojen perusteella monissa kunnissa tiedot luvanvaraisista ja rekisteröidyistä toiminnoista ovat ajan tasalla ja ympäristönsuojeluviranomainen on selvillä kaikista valvottavista kohteista. Joissakin kunnissa tiedot vaikuttivat kuitenkin olevan hajallaan muun muassa kuntaliitosten ja henkilövaihdosten vuoksi, minkä seurauksena täyttä varmuutta valvottavista kohteista ei välttämättä ollut.

Monissa kunnissa vanhemmat lupapäätökset ovat käytettävissä ainoastaan paperisina. Varsinkin ennen 2000-lukua annettuja päätöksiä ei yleensä löytynyt sähköisinä. Jotkut kunnat ovat julkaisseet lupapäätökset internetissä, mutta käytäntö ei vaikuttanut olevan kovin yleinen.

Vanhoissa lupapäätöksissä, kuten esimerkiksi sijoituspaikkaluvissa, on nykyistä valvontaa ajatellen puutteita. Joissakin tapauksissa oli epäselvyyttä siitä, onko toiminta vielä olemassa.

Jonkin verran epä tietoisuutta vaikuttaisi vastausten perusteella olevan edelleen myös uuden ympäristönsuojelulain myötä muuttuneessa valtioneuvoston ja kunnan välisessä lupa- ja valvontatoimivaltajaossa. Useat kunnat lähettivät tietoja muun muassa sahoista, jotka kuuluvat nykyisin valtioneuvoston lupa- ja valvontaviranomaisten toimivaltaan. Muutamissa tapauksissa, ilmeisesti toiminnan muutosten seurauksena, suu-

ria eläinsuojia oli edelleen kunnan valvottavina, vaikka ne eläinmäärän perusteella kuuluisivat valtiolle.

Osa toiminnoista (154 kappaletta) toimii ilmeisesti vailla ympäristönsuojelulain edellyttämää lupaa. Ne lienevät tapauksia, joiden ei ennen ympäristönsuojelulain voimaantuloa ole tarvinnut hakea lupaa. Voidaan olettaa, että tämän jälkeen kunta on tulkinnut toiminnan täyttävän YSL:n vaatimukset pääpiirteissään, mutta varsinaista päätöstä YVPL-harkinnasta ei ole tehty. Ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaan lain liitteessä 1 mainittuun, ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on kuitenkin oltava lupa tai liitteen 2 mukainen toiminta on 116 §:n perusteella rekisteröitävä.

Eri aikoina voimassa olleet menettelyt eivät kaikilta osin olleet vastaajille tuttuja. Ympäristönsuojelulainsäädännön voimaantuloa annettuna lain mukainen lupatarveharkinta oli monissa tapauksissa sekoitettu saman lain nojalla tehtyyn ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitsemiseen. Myös nykyinen rekisteröintimenetely ja siihen kuuluvat toiminnot vaikuttivat vastausten perusteella toisinaan olevan epäselviä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Selvityksessä tuli esiin myös yksittäistapauksia, joissa lupa oli käsitelty vanhan YSL:n mukaisesti, vaikka hakemus oli tullut vireille uuden YSL:n voimaantulon jälkeen. Joillekin toiminnoille oli myönnetty ympäristölupa ainoastaan naapurushaitan perusteella, vaikka toiminta oli vanhan YSA:n tai uuden YSL:n laitosluettelon perusteella muutenkin luvanvaraista.

Liite I. Kuntien valvomien luvanvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen määrät

Kunta	Luvanvaraisia	Rekisteröityjä
Akaa	32	4
Alajärvi	50	4
Alavieska	37	-
Alavus	54	-
Asikkala	28	1
Askola	13	1
Aura	20	1
Enonkoski	8	-
Espoo	56	54
Enontekiö	ei vastausta	
Eura	53	3
Eurajoki	25	1
Evijärvi	64	-
Forssa	50	6
Haapajärvi	56	1
Haapavesi	53	-
Hailuoto	10	1
Halsua	24	-
Hamina	44	12
Hankasalmi	31	2
Hanko	19	7
Harjavalta	11	-
Hartola	24	4
Hattula	9	3
Hausjärvi	28	1
Heinola	37	17
Heinävesi	14	4
Helsinki	140	90
Hirvensalmi	16	-
Hollola	58	1
Honkajoki	16	-
Huittinen	ei vastausta	
Humppila	25	1
Hyrnsalmi	9	-
Hyvinkää	30	11
Hämeenkyrö	25	-
Hämeenlinna	110	26
Ii	37	2
Iisalmi	61	9
Iitti	22	-
Ikaalinen	35	3
Ilmajoki	168	2
Ilomantsi	37	-
Imatra	76	10
Inari	37	11
Inkoo	ei vastausta	
Isojoki	18	2
Isokyrö	48	-
Janakkala	38	4
Joensuu	90	17
Jokioinen	11	1
Joroinen	19	3
Joutsa	23	3

Kunta	Luvanvaraisia	Rekisteröityjä
Juankoski	66	2
Juuka	ei vastausta	
Juupajoki	14	1
Juva	ei vastausta	
Jyväskylä	108	18
Jämijärvi	20	-
Jämsä	89	7
Järvenpää	20	6
Kaarina	16	10
Kaavi	13	-
Kajaani	63	19
Kalajoki	196	1
Kangasala	60	4
Kangasniemi	25	-
Kankaanpää	34	-
Kannonkoski	5	-
Kannus	74	-
Karjajoki	16	-
Karkkila	ei vastausta	
Karstula	34	1
Karvia	28	-
Kaskinen	10	-
Kauhajoki	112	-
Kauhava	213	5
Kauniainen	1	-
Kaustinen	139	-
Keitele	24	2
Kemi	21	8
Kemijärvi	19	9
Keminmaa	39	2
Kemiönsaari	8	8
Kempele	16	2
Kerava	10	15
Keuruu	35	3
Kihniö	15	1
Kinnula	ei vastausta	
Kirkkonummi	35	3
Kitee	42	2
Kittilä	20	12
Kiuruvesi	78	2
Kivijärvi	11	-
Kokemäki	52	2
Kokkola	115	15
Kolari	20	1
Konnevesi	12	3
Kontiolahti	52	1
Korsnäs	74	-
Koski Tl	23	2
Kotka	53	8
Kouvola	157	26
Kristiinankaupunki	54	5
Kruunupyö	86	1
Kuhmo	ei vastausta	

Kunta	Luvanvaraisia	Rekisteröityjä
Kuhmoinen	11	-
Kuopio	196	16
Kuortane	32	-
Kurikka	172	4
Kustavi	6	-
Kuusamo	72	4
Kyyjärvi	15	-
Kärkölä	31	3
Kärsämäki	37	2
Lahti	79	17
Laihia	23	6
Laitila	54	1
Lapinjärvi	22	1
Lapinlahti	82	2
Lappajärvi	45	-
Lappeenranta	179	9
Lapua	87	1
Laukaa	47	2
Lemi	14	1
Lempäälä	32	11
Leppävirta	33	6
Lestijärvi	22	-
Lieksa	52	6
Lieto	38	9
Liminka	27	2
Liperi	97	-
Lohja	54	9
Loimaa	79	9
Loppi	36	-
Loviisa	51	11
Luhanka	5	-
Lumijoki	13	1
Luoto	6	-
Luumäki	23	3
Luvia	9	2
Maalahti	71	4
Marttila	13	-
Masku	20	1
Merijärvi	14	-
Merikarvia	13	-
Miehikkälä	10	1
Mikkeli	116	7
Muhos	30	4
Multia	15	2
Muonio	ei vastausta	
Mustasaari	73	8
Muurame	21	2
Mynämäki	55	6
Myrskylä	10	1
Mäntsälä	49	11
Mänttä-Vilppula	30	3
Mäntyharju	24	2
Naantali	18	9
Nakkila	13	1

Kunta	Luvanvaraisia	Rekisteröityjä
Nivala	ei vastausta	
Nokia	47	8
Nousiainen	21	2
Nurmes	49	7
Nurmijärvi	39	7
Närpiö	127	8
Orimattila	65	2
Oripää	ei vastausta	
Orivesi	51	5
Oulainen	43	2
Oulu	172	32
Outokumpu	23	2
Padasjoki	5	4
Paimio	26	3
Paltamo	ei vastausta	
Parainen	37	12
Parikkala	59	1
Parkano	55	10
Pedersöre	152	4
Pelkosenniemi	1	1
Pello	11	3
Perho	42	-
Pertunmaa	13	1
Petäjävesi	20	2
Pieksämäki	51	2
Pielavesi	40	3
Pietarsaari	20	13
Pihtipudas	ei vastausta	
Pirkkala	19	-
Polvijärvi	42	1
Pomarkku	11	-
Pori	95	10
Pornainen	6	2
Porvoo	50	10
Posio	18	2
Pudasjärvi	40	1
Pukkila	3	-
Punkalaidun	22	-
Puolanka	ei vastausta	
Puumala	12	-
Pyhtää	20	1
Pyhäjoki	53	-
Pyhäjärvi	34	-
Pyhäntä	15	-
Pyhäranta	8	-
Pälkäne	ei vastausta	
Pöytyä	61	3
Raahe	94	3
Raasepori	13	-
Raisio	4	11
Rantasalmi	ei vastausta	
Ranua	17	4
Rauma	58	24
Rautalampi	22	1

Kunta	Luvanvaraisia	Rekisteröityjä
Rautavaara	20	-
Rautjärvi	15	-
Reisjärvi	36	-
Riihimäki	20	16
Ristijärvi	7	-
Rovaniemi	77	19
Ruokolahti	17	2
Ruovesi	23	1
Rusko	14	2
Rääkkylä	3	-
Saarijärvi	65	4
Salla	11	3
Salo	115	15
Sastamala	90	8
Sauvo	10	-
Savitaipale	23	-
Savonlinna	154	4
Savukoski	2	2
Seinäjoki	179	16
Sievi	82	2
Siikainen	10	-
Siikajoki	106	-
Siikalatva	47	-
Siilinjärvi	70	3
Simo	13	-
Sipoo	21	5
Siuntio	10	3
Sodankylä	ei vastausta	
Soini	12	1
Somero	99	1
Sonkajärvi	45	-
Sotkamo	49	7
Sulkava	ei vastausta	
Suomussalmi	36	-
Suonenjoki	46	4
Sysmä	20	6
Säkylä	45	6
Taipalsaari	15	-
Taivalkoski	8	1
Taivassalo	16	-
Tammela	34	2
Tampere	76	33
Tervo	7	-
Tervola	23	-
Teuva	62	1
Tohmajärvi	35	4
Toholampi	26	2
Toivakka	8	-
Tornio	64	8
Turku	128	40
Tuusniemi	ei vastausta	
Tuusula	32	9
Tyrnävä	22	2
Ulvila	24	2

Kunta	Luvanvaraisia	Rekisteröityjä
Urkala	22	2
Utajärvi	27	1
Utsjoki	11	2
Uurainen	15	2
Uusikaarlepyy	237	1
Uusikaupunki	61	3
Vaala	ei vastausta	
Vaasa	103	12
Valkeakoski	35	7
Valtimo	ei vastausta	
Vantaa	62	41
Varkaus	37	2
Vehmaa	26	-
Vesanto	11	-
Vesilahti	10	2
Veteli	69	-
Vieremä	64	3
Vihti	21	-
Viitasaari	ei vastausta	
Vimpeli	25	-
Virolahti	26	2
Virrat	46	3
Vöyri	ei vastausta	
Ylitornio	27	-
Ylivieska	57	-
Ylöjärvi	66	6
Ypäjä	21	-
Ähtäri	36	1
Äänekoski	60	7
Yhteensä	12 035	1 268

KYSELY YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN NOJALLA LUVANVARAISISTA JA REKISTERÖITÄVISTÄ TOIMINNOISTA SEKÄ LUPAPÄÄTÖKSISTÄ

Arvoisat kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset,

Suomen ympäristökeskus (SYKE) tekee ympäristöministeriön toimeksiannosta ja Kuntaliiton tukeamana selvitystä kuntien ympäristöluvanvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista. Kyselyn tavoitteena on kerätä tiedot kaikista kuntien lupatoimivaltaan kuuluvista ympäristönsuojelulain (YSL) nojalla luvanvaraisista toiminnoista, niiden voimassa olevat lupa- ja valitustuomioistuinpäätökset sekä tiedot rekisteröidyistä toiminnoista. Kysely koskee myös niitä toimintoja, joiden katsottiin ympäristönsuojelulain voimaanpanolain (YVPL, 113/2000) mukaisesti täyttävän YSL:n vaatimukset. Kerätyn aineiston perusteella selvitetään toimintojen tarkat määrät muun muassa lainsäädännön kehittämistä varten.

Kyselyssä kerätyt lupapäätökset sekä tiedot niistä siirretään suoraan YSL 222 §:n mukaiseen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään sen valmistuttua. Tämä helpottaa YSL 223 §:ssä kunnille asetetun tietojen tallentamisveloitteen täyttämistä.

Pyydämme toimittamaan seuraavat tiedot 30.9.2016 mennessä sähköpostitse osoitteeseen kuntaluvat@ymparisto.fi:

1. Liitteenä olevat kaksi Excel-tiedostoa täytettyinä
2. Jokaisen luvanvaraisen toiminnan voimassa olevat ympäristölupapäätökset tai mahdollinen YVPL:n mukainen päätös sekä mahdolliset valitustuomioistuinten päätökset.

Ohje: Lähetä päätössiakirjat Word- tai pdf-muodossa siten, että lupapäätökset eivät sisällä esim. muita kokousasioita. Nimeä tiedostot selkeästi (esim. Kinkkulan sikala 2013), jotta ne voidaan yhdistää Excelissä ilmoitettuun toimintaan. Huomioithan myös, että kunkin viestin koko voi olla enintään 20 Mt. Tiedostot voi lähettää myös muistitikulla postitse osoitteeseen Kaarina Kaminen, Suomen ympäristökeskus, PL 140, 00251 HELSINKI.

Lisätietoja kyselystä antavat:

suunnittelija Kaarina Kaminen, SYKE, kuntaluvat@ymparisto.fi, p. 0295 251 698 ja
suunnittelija Mikko Attila, SYKE, kuntaluvat@ymparisto.fi, p. 0295 251 077.

Yhteistyöstä etukäteen kiittäen,

Tuula Varis
ylijohtaja
ympäristöministeriö

ISBN 978-952-11-4674-9 (PDF)

ISSN 1796-1726 (verkoj.)